

การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศ
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4

Participative Administration in Information System
Management of School in the Secondary Educational
Service Area Office 1, Group 4

ศิริลักษณ์ เฟื่องกาญจน์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 และเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศจำแนกตามเพศ ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ในตำแหน่ง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ บุคลากรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 จำนวนทั้งสิ้น 6 โรงเรียน จำนวน 282 คน ซึ่งได้มาด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำแนกเป็น 4 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ รวมจำนวนทั้งหมด 40 ข้อ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 เก็บข้อมูลด้วยตนเองได้จำนวนทั้งสิ้น 282 คนวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเฉลี่ยด้วยสถิติที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่ม 4 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (2) การเปรียบเทียบระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

---

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
e-mail : asirilak.fueang@gmail.com

การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่ม 4 จำแนกตามเพศ ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ในตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การบริหารแบบมีส่วนร่วม การจัดระบบสารสนเทศ การมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศ

Participative Administration in Information System Management of School in the Secondary Educational Service Area Office 1, Group 4

Sirilak Fueanggan

Abstract

The purpose of this research were to study and compare participative administration in information system management of schools under the Secondary Educational Service Area Office 1, Group 4, classified by gender, job position, and work experience. The sample group was 282 people from 6 schools under the Secondary Educational Service Area Office 1, Group 4, chosen by using the stratified random sampling technique. The instrument employed was a 5 level rating scale questionnaire consisted of 4 parts, 40 questions with reliability of 0.95. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, t-test, and One-way ANOVA. Findings showed that (1) the level of the participative administration in the information system management of the schools under the Secondary Educational Service Area Office 1 Group 4 was generally high, and (2) by comparing the level of participation administration in the information system management of the schools under the Secondary Educational Service Area Office 1 Group 4, classified by gender, job title, and work experience, was generally the same.

Keywords : participative administration, information system management, participation in information system management.

บทนำ

จากการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบันทุกด้าน โดยเฉพาะทางด้านการศึกษา ที่ต้องก้าวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลข่าวสาร ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติในเรื่องการนำเทคโนโลยีมาใช้ทางการศึกษา ในหมวดที่ 9 เรื่องเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การบริหารงานที่ประสบผลสำเร็จได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลผู้บริหารจำเป็นต้องเอาการบริหารเชิงระบบมาใช้ในการจัดระบบสารสนเทศถือเป็นกุญแจนำไปสู่ความสำเร็จอย่างหนึ่ง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 19) การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษา โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการระบบสารสนเทศจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะนอกจากจะใช้ในการวางแผนการดำเนินงานและประกอบการตัดสินใจแล้วยังนำไปสู่การพัฒนาแนวความคิดสร้างสรรค์โดยมีการสร้างทางเลือกใหม่ๆ การมีระบบสารสนเทศที่ดี จะทำให้สามารถเป็นผู้นำในการดำเนินงานต่างๆ ได้ตามวัตถุประสงค์ทำให้้องค์กรเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างยิ่ง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 66) ได้สรุปว่าหน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้สนับสนุนให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตจัดเก็บกำหนดนโยบายวางแผนพัฒนาการบริหารหรือการจัดการ การให้บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลและสารสนเทศกับหน่วยงานอื่นและส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการเรียนรู้การสอนสำหรับกระทรวงศึกษาธิการได้สรุปว่า การบริหารและการจัดการที่มีความยุ่งยากซับซ้อนเพียงใดก็ตามจะสำเร็จลงได้ ถ้ามีข้อมูลและสารสนเทศที่พร้อมให้เรียกใช้ในการวางแผนและกำหนดนโยบาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2543 : 104) อย่างไรก็ตามสำหรับโรงเรียนที่มีระบบสารสนเทศที่สมบูรณ์ครบถ้วนเป็นปัจจุบันเรียกใช้ได้สะดวกและตรงตามความต้องการจะช่วยให้โรงเรียนสามารถดำเนินงานพัฒนาคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นการสร้างความมั่นใจที่ต้องอยู่บนรากฐานของหลักวิชาหลักฐานข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้มีกระบวนการวิเคราะห์และประมวลผล ที่เป็นวิทยาศาสตร์เป็นตรรกะและความสมเหตุสมผลเพราะสารสนเทศทั้งหลายนั้น นอกจากจะใช้ในการวางแผนการดำเนินงานและประกอบการตัดสินใจแล้วยังนำไปสู่การพัฒนาแนวความคิด และสร้างทางเลือกใหม่ๆ ในการดำเนินงานต่างๆ ด้วย โดยทั่วไปการจัดระบบสารสนเทศ จะมีขั้นตอนการดำเนินงานหลักๆ คือ 5 ขั้นตอน 1) การรวบรวมข้อมูล 2) การตรวจสอบข้อมูล 3) การประมวลผลข้อมูล 4) การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ 5) การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552 : 17) ด้วยเหตุผลดังกล่าวในเบื้องต้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาการบริหาร แบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่ม 4 เพื่อหาคำตอบว่าได้ดำเนินงานตาม

ขั้นตอน ทั้ง 5 ขั้นตอนหรือไม่ การดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนนั้น มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง และจะมีแนวทางในการปฏิบัติอย่างไรเพื่อที่จะได้สารสนเทศในการนำไปพิจารณาประกอบในการวางแผนดำเนินงาน ตรวจสอบ ประเมินผล และปรับปรุง พัฒนา การดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 จำแนกตามเพศ ตำแหน่งงานและประสบการณ์ในตำแหน่ง

สมมุติฐานการวิจัย

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 โดยรวมและรายด้าน เมื่อจำแนกตามเพศ มีความแตกต่างกัน
2. การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 โดยรวมและรายด้าน เมื่อจำแนกตามตำแหน่งงาน มีความแตกต่างกัน
3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 โดยรวมและรายด้าน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่งมีความแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวแปรที่ศึกษา
  - 1.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ในตำแหน่งของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้/หัวหน้างาน และครูผู้สอน

1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ตัวแปรที่ศึกษาด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศ 4 ด้าน โดยผู้วิจัยใช้แนวคิดวงจรเดมมิ่ง (Deming Cycle) (สมศักดิ์ สีนุชเวชญ์, 2542 : 188-190) มาประยุกต์ใช้ในการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศ ประกอบด้วย

1.2.1 ด้านการวางแผน

1.2.2 ด้านการดำเนินงาน

1.2.3 ด้านการตรวจสอบและประเมินผล

1.2.4 ด้านการปรับปรุง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ บุคลากรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 ประกอบด้วย โรงเรียนมัธยมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 ทั้งหมด 11 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2556 ได้แก่ โรงเรียนโพธิสาร-พิทยากร โรงเรียนธนบุรีวรเทพีพลารักษ์ โรงเรียนวัดอินทาราม โรงเรียนมหารณพาราม โรงเรียนมัธยม วัดดาวคะนอง โรงเรียนศึกษานารีวิทยา โรงเรียนวัดราชโอรส โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล โรงเรียนที่ปังกรวิทยาพัฒน์ (ทวีวัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์ฯ โรงเรียนที่ปังกรวิทยาพัฒน์ (วัดน้อยใน) ในพระราชูปถัมภ์ฯ โดยมีประชากรทั้งสิ้น 1,017 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ บุคลากรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 จำนวนทั้งสิ้น 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนศึกษานารีวิทยา โรงเรียนวัดราชโอรส โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล โรงเรียนที่ปังกรวิทยาพัฒน์ (ทวีวัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์ฯ โรงเรียนที่ปังกรวิทยาพัฒน์ (วัดน้อยใน) ในพระราชูปถัมภ์ฯ จำนวน 282 คน ซึ่งได้มาด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยมีกลุ่มโรงเรียนเป็นชั้นของการสุ่ม

2. เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำแนกเป็น 4 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ รวมจำนวนทั้งหมด 40 ข้อ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 เก็บข้อมูลด้วยตนเองได้จำนวนทั้งสิ้น 282 คน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเฉลี่ยด้วยสถิติที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมและเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 จำแนกตามเพศ ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ในตำแหน่ง ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหาร และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 จำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่าเป็นเพศชายจำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 29.40 เพศหญิงจำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 70.60 เมื่อจำแนกตามตำแหน่งงานพบว่าเป็นผู้บริหารจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 10.60 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้/หัวหน้างานจำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 42.60 และครูผู้สอนจำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 46.80 และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่งพบว่า มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 40.10 มีประสบการณ์ 5 - 10 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 22.70 มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 37.20 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยการคำนวณ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ และการทดสอบค่าเอฟ ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.92$) รองลงมาคือ ด้านการปรับปรุง ($\bar{X} = 3.91$) น้อยที่สุดคือ ด้านการวางแผนและด้านการตรวจสอบและประเมินผล ($\bar{X} = 3.90$)

1.1 ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 ด้านการวางแผน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 1 การวางแผนในการเก็บรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผล นำเสนอ จัดเก็บข้อมูล และสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.94$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 3 การวางแผนจัดสรรงบประมาณในการเก็บรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผลนำเสนอ จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ และข้อ 8 การวางแผนในการเก็บรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผล นำเสนอ จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ($\bar{X} = 3.88$)

1.2 ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 ด้านการดำเนินงาน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 10 การดำเนินงาน ในการเก็บรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผล นำเสนอ จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ แสดงถึงความเป็นปัจจุบันและความสมบูรณ์ของข้อมูล ($\bar{X} = 3.98$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อ 7 การดำเนินงานในการเก็บรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผล นำเสนอ จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ที่ใช้ในการตัดสินใจและปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.88$)

1.3 ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 ด้านการตรวจสอบและประเมินผล โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 8 การตรวจสอบและประเมินผลในการเก็บรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผล นำเสนอ จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อความถูกต้องของข้อมูลและข้อ 10 การตรวจสอบและประเมินผล ในการเก็บรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผล นำเสนอจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อความเป็นปัจจุบันและความสมบูรณ์ของข้อมูล ($\bar{X} = 3.94$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อ 5 การตรวจสอบและประเมินผลในการกำหนดรายการข้อมูลที่ต้องใช้ในการเก็บรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผล นำเสนอ จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.83$)

1.4 ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 ด้านการปรับปรุง โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 10 การปรับปรุงการเก็บรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผล นำเสนอ จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อความเป็นปัจจุบันและความสมบูรณ์ของข้อมูล ($\bar{X} = 3.98$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อ 2 การปรับปรุงแนวทางการกำหนดวัตถุประสงค์/ขอบเขตในการเก็บรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผล นำเสนอ จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ และข้อ 3 การปรับปรุงการจัดสรรงบประมาณในการเก็บรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผล นำเสนอ จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.84$)

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 จำแนกตามเพศ พบว่าเพศชายจำนวน 83 คนได้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.88$) ส่วนเพศหญิงจำนวน 199 คนได้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.92$) จากการทดสอบด้วยสถิติที (t-test) พบว่า ชายกับหญิง มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 โดยภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบและประเมินผล และด้านการปรับปรุงไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 จำแนกตามตำแหน่งงาน พบว่าโดยรวมและรายได้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบและประเมินผล และด้านการปรับปรุงไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง โดยภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบและประเมินผล และด้านการปรับปรุง ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 ผู้วิจัยอภิปรายผลโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แสดงว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 มีการวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบและประเมินผล และการปรับปรุงเป็นปัจจุบัน มีการดำเนินงานในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบ ประมวลผล นำเสนอ จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศเพื่อใช้ในการตัดสินใจ สอดคล้องกับสุรรัตน์ ก้อนนาค (สุรรัตน์ ก้อนนาค, 2554 : บทคัดย่อ) พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชัยนาทในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยของฟอรันาออฟ (Fornaroff, 1980 : Abstract) เสนอกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน มีขั้นตอนการมีส่วนร่วมดังนี้ 1) การวางแผน รวมถึงการตัดสินใจในการกำหนดเป้าหมาย กลวิธี ทรัพยากรที่ต้องใช้ตลอดจนการติดตามประเมินผล 2) การดำเนินงาน 3) การใช้บริการจากโครงการ 4) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และสอดคล้องกับอคิน รพีพัฒน์ (2547 : 49) ได้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดปัญหา สาเหตุของปัญหาตลอดจนแนวทางแก้ไข 2) การตัดสินใจเลือกแนวทาง และวางแผนพัฒนาแก้ไขปัญหา 3) การปฏิบัติงานในกิจกรรมการพัฒนาตามแผน 4) การประเมินผลงานกิจกรรมการพัฒนา

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 จำแนกตามเพศ ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ในตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน แสดงว่าเพศ

ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ในตำแหน่งไม่ส่งผลกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศ อาจเพราะการทำงานที่เป็นระบบอยู่แล้วของโรงเรียนจึงเป็นเหตุให้ตัวแปรไม่ส่งผลกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กองการเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2553 : 33) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของบุคลากร กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของบุคลากรกองการเจ้าหน้าที่ ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่งและ ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 มีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้โดยจำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านการวางแผน ควรให้ความสำคัญในการวางแผนเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขต การจัดสรรงบประมาณและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในการเก็บรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผลการนำเสนอ รวมทั้งจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศให้ชัดเจนขึ้น

2. ด้านการดำเนินงาน ควรมีการปรับปรุงการดำเนินงานในการเก็บรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผลการนำเสนอ รวมทั้งจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศที่ใช้ในด้านงบประมาณ การจัดสถานที่ และการตัดสินใจและปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

3. ด้านการตรวจสอบและประเมินผล ควรให้ความสำคัญในการตรวจสอบและประเมินผล ในการกำหนดรายการข้อมูลที่ต้องใช้ การจัดสถานที่ และการกำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผลการนำเสนอรวมทั้งจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศให้ดียิ่งขึ้น

4. ด้านการปรับปรุง ควรให้ความสำคัญในการปรับปรุงแนวทางการกำหนดวัตถุประสงค์/ขอบเขต การจัดสรรงบประมาณ และการกำหนดระยะเวลา ในการเก็บรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผลการนำเสนอรวมทั้งจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบ การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียน เพิ่มขึ้นดังนี้ แบ่งตามขนาดของสถานศึกษา จำนวนปีที่ก่อตั้ง ระหว่างสถานศึกษาเอกชนกับสถานศึกษารัฐบาล และการศึกษาประสิทธิภาพในการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). **สารสนเทศ ศธ. 2541-2542**. กรุงเทพมหานคร : ครูสภาลาดพร้าว.
ประยูร ศรีประสาธน์. (2542). **รายงานการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม
ในการดำเนินงานของคณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา**. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542). **ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 123 ก**.
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- มหาวิทยาลัยรามคำแหง กองการเจ้าหน้าที่. (2553). **การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน
ของบุคลากร กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง**.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมศักดิ์ ลินธุระเวชญ์. (2542). **มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2552). **คู่มือการฝึกอบรมหลักสูตร งานธุรการ
ในสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8
พ.ศ. 2540-2544**. กรุงเทพมหานคร : คุณพินอักษรกิจ.
- สุรัตน์ ก้อนนาค.(2554). **แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
ชัยนาท**. วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. ค้นเมื่อ 28
พฤษภาคม 2557, จาก https://panchalee.files.wordpress.com/2012/04/thesis_surat.doc.
- อดิน รพีพัฒน์. (2547). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร :
ศูนย์การศึกษานโยบายสาธารณสุข.
- Fornaroff, A. (1980). **Community Involvement in Health System for Primary Care**. Geneva :
World Health Organization.